

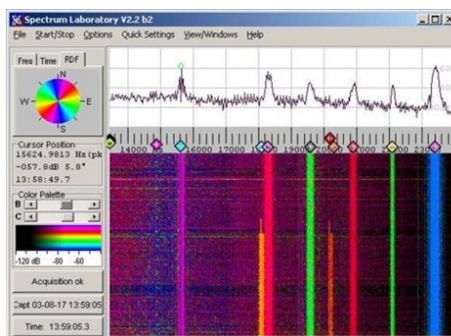
Oplossingen voor laagfrequent geluid

Verslag werkconferentie 16 oktober 2015

Op 16 oktober 2015 organiseerde de vereniging Leefmilieu samen met de stichting Laagfrequent Geluid en Edwin Buikema van ingenieursbureau Peutz een werkconferentie over laagfrequent geluid (LFG). Voor de werkconferentie waren 25 mensen uitgenodigd, die een bijdrage wilden leveren aan het op een rijtje zetten van de (mogelijke) oplossingen van LFG. De achtergronden liepen uiteen van expert tot gehinderde.

De problemen die LFG veroorzaakt zijn welbekend: slaapverstoring, stress, de onmogelijkheid om je nog op iets anders te concentreren dan de bromtoon, dit samen veroorzaakt een heel scala aan gezondheidsklachten. De organisatoren vonden het hard nodig om zich in deze bijeenkomst op de oplossingen voor LFG te concentreren, omdat de hardnekkigheid van het probleem de betrokkenen soms erg moedeloos maakt en er toch echt wel vooruitgang geboekt wordt.

Bij de oplossingen werd er in twee richtingen gekeken: naar de mens en naar de geluidsbron. Bij overlast ligt het startpunt van het proces altijd, daar waren de aanwezigen het over eens, in het meten van het geluid. Zijdelijks kwamen er nog regelmatig voorbeelden naar voren van ambtenaren en artsen die zelf, zonder meting, denken te kunnen bepalen dat er geen sprake is LFG, maar de eerste stap naar de oplossing ligt altijd in het deskundig meten van LFG. Deskundig wil zeggen: met de juiste apparatuur en dus niet met een gewone dBA-meter. Bij het meten is het belangrijk dat de frequentie van het geluid goed wordt vastgelegd, dat helpt enorm bij het zoeken naar de bron. De suggestie die tijdens de werkconferentie gedaan werd, was om een lijst te maken van de LFG karakteristieken van apparaten zoals transformatoren, koelcompressoren e.d. Zo'n lijst zou het opsporen van bronnen kunnen vergemakkelijken.

Jan van Muijlwijk (De Kompanjie) hield een enthousiaste presentatie, waarin hij duidelijk maakte hoe je het probleem van het opsporen van een bron op grotere afstand kunt oplossen door microfoons voldoende ver van elkaar te zetten. Door het variëren van de geografische oriëntatie van de microfoons ten opzichte van elkaar kun je vervolgens bepalen uit welke richting het geluid komt.

Vereniging Leefmilieu
Dennenstraat 124
6543 JW NIJMEGEN
Tel.: 024 3780384
IBAN: NL88INGB0001770432
E-mail: burgernetwerk@leefmilieu.nl
Internet: www.leefmilieu.nl

De presentatie van Theo Campmans (LPB Sight) sloot hier naadloos bij aan: hij liet namelijk zien hoe je vervolgens, als je weet wat de bron is, de overlast ervan kunt verhelpen. Hij gaf twee voorbeelden van zeer verschillende omvang: een ketel van een elektriciteitscentrale en een c.v.-ketel bij mensen thuis. Theo Campmans liet zien hoe met relatief eenvoudige ingrepen de overlast verholpen kon worden. Gaandeweg tijdens de werkconferentie bleek dat als bedrijven de bron zijn van de LFG overlast, er veel mogelijkheden zijn om de overlast op te lossen. Als het moet via de rechter die, liet juriste Suzanne van Eekhout (DCMR) zien, al sinds 2006 LFG aanmerkt als objectiveerbare hinder: hinder die onderzocht moet worden.

Maar wat kun je doen als de bereidheid om te meten er bij de lokale overheid niet is. Uit de presentatie van onder meer Coert van den Enk (Bromtoon Zutphen) blijkt dat het belangrijk is om als burgers samen te gaan werken. Door zelf meldingen te verzamelen en dagboekjes bij te houden kan de overlast in kaart gebracht worden. Het zelf meten kan ook helpen, om aan te kunnen tonen dat er werkelijk een LFG probleem is. Voor het inschakelen van deskundigen kan in sommige gevallen een beroep gedaan worden op de rechtsbijstandverzekering. Met deze kennis en door de kracht van het samenwerken komen overheden meestal wel in beweging, maar het is natuurlijk jammer dat het vaak niet eenvoudiger kan.

Het probleem LFG is het moeilijkst oplosbaar als deskundigen geen LFG meten en de betrokken toch overlast ervaren door een bromtoon. Dirk van de Plas (Stichting laagfrequent geluid), die al jaren ijvert voor erkenning van deze problematiek, gaf daarvoor de volgende suggestie. Ga onderzoek doen bij mensen die ziek worden door een bromtoon. Ga bijvoorbeeld na of niet-akoestische prikkels verantwoordelijk kunnen zijn voor dit fenomeen. Een lijn die de GGD in Gelderland al heeft ingezet door onderzoek te doen naar aanleiding van de bromtoon in Zutphen en de vele andere meldingen waarbij geen bron aangewezen kon worden. Een andere suggestie werd gedaan door Edwin Buikema (ingenieursbureau Peutz). Hij vindt dat, in navolging van Denemarken, er in Nederland een ruimte ingericht moet worden, waarin de persoonlijke waarnemingsdrempel van mensen wat betreft LFG bepaald kan worden. Een dergelijke ruimte moet natuurlijk geluidsdicht zijn en de mogelijkheid hebben om LFG op te wekken bij verschillende frequenties. Voor mensen die last hebben van een bromtoon kan bepaald worden wat ze precies wel en niet horen. Ook veel gehinderden hebben behoefte aan zo'n laboratorium.

Kortom: LFG is in eerste instantie een milieu-probleem en als de bron van het geluid niet gevonden kan worden, blijft er in ieder geval een taai gezondheidsprobleem over. Beide problemen verdienen een oplossing: door bronnen op te sporen en aan te pakken, wat nog lang niet altijd gebeurt, én door te gaan zoeken naar de oorzaken van ziekmakende bromtonen die niet door geluid veroorzaakt worden.

Bekijk de presentaties van deze dag op onze website: <http://www.leefmilieu.nl/lfg>